

ЕВРОПЕЙСКА КОМИСИЯ

Брюксел, 16.9.2011

COM(2011) 563 окончателен

**СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА ДО ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И ДО
СЪВЕТА**

**ПЪРВИ ДОКЛАД ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И ОБУЧЕНИЕТО
В ОБЛАСТТА НА ЯДРЕНАТА ЕНЕРГЕТИКА В ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ**

{SEC(2011) 1046 окончателен}

1. Увод

Образованието и обучението са от централно значение за гарантиране на благоденствието в ЕС. Ето защо „Програма за нови умения и работни места“ е една от седемте водещи инициативи, които Европейската комисия представи в стратегията си „Европа 2020“. Нейната цел е да се осигури по-добро съгласуване между предлагането и търсенето на труд, в това число чрез трудова мобилност. Този въпрос е от особено значение в областта на ядрената енергетика в ЕС.

Понастоящем се води интензивен дебат на национално и международно ниво относно ролята на ядрената енергетика и държавите-членки трябва да вземат окончателно решение дали да добавят, да изграждат нови или да извеждат от експлоатация мощности като част от „планирана“ или дългосрочна експлоатация. Неотдавнашните събития във Фукушима (Япония, земетресение и цунами, 11 март 2011 г.) показват, че е необходимо да продължи подобряването на различните политики за информиране и обучение по въпроси в ядрената област и координирането им на глобално ниво.

Независимо от избрания вариант, наличието на достатъчен брой добре обучен и опитен персонал е от ключово значение за отговорното използване на ядрената енергия. Това се отнася за всички области: проектиране, строителство, експлоатация, извеждане от експлоатация, горивен цикъл и управление на отпадъците, както и радиационна защита.

В глава 1 от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия (Евратом)¹ изрично се посочва задължението на Комисията да провежда дейности по обучение. В член 33 от Договора за Евратом също така се изисква всяка държава-членка да „взема необходимите мерки във връзка с обучението, образованието и професионалната квалификация“.

Понастоящем търсенето за наемане на опитни служители нараства поради високата средна възраст на наличните експерти, което ще доведе до пенсионирането на значителен процент от тях през следващите години.

В заключенията си под номер 15406/08 от 13 ноември 2008 г. относно нуждата от умения в ядрената област Съветът на Европейския съюз отбелязва, че за Европейския съюз съществува реален риск от загуба на компетентност в ядрената област, ако не бъдат взети мерки, и изрично подчертава, че запазването на уменията в тази област изисква общите усилия на публичните и частните участници, и особено на ядрения сектор.

Поради това Съветът насърчава държавите-членки и Комисията да въведат „преглед на професионалните квалификации и умения“ в ядрената област за Европейския съюз и приканва Европейската комисия и държавите-членки редовно да предоставят информация относно съществуващите програми, по които се присъждат образователно-квалификационни степени в Европа.

Той също така приканва Комисията да докладва редовно на Съвета относно последващите мерки във връзка с тези заключения на Съвета.

¹ Консолидирана версия, 2010/C 84/01, ОВ 30.3.2010 г.

Проблемът да се осигури достатъчен брой квалифициран персонал в ядрения сектор е добре известен сред различните заинтересовани страни, по-специално ядрения сектор, националните регулаторни органи и организациите за техническа подкрепа (ОТП). Този въпрос е предмет на засилено обсъждане на няколко национални и международни форуми. През 2007 г. Управителният комитет на Агенцията за ядрена енергетика към ОИСР издаде становище относно ролята на държавата за осигуряване на квалифицирани човешки ресурси в ядрената област² и изиска от правителствата да предприемат действия за наблюдение на състоянието и за да се гарантира сътрудничеството на национално и международно ниво за подобряване на обучението и научноизследователската дейност в ядрената област, както и за привличане на студенти и млади специалисти, които да израснат като необходимите в бъдеще ядрени експерти.

Международната агенция за атомна енергия (МААЕ) също счита, че създаването на устойчиви програми за образование и обучение е от основно значение за безопасността. Тази гледна точка е подкрепена от няколко резолюции на Генералната конференция на МААЕ от 1992 г. насам, с които от Агенцията се изисква, *inter alia*, да се проведат интензивни следдипломни курсове за образование и специализирано обучение на подходящи официални езици на Агенцията и да се разработят учебни програми и обучителни материали за определени целеви групи.

Целта на настоящия първи доклад за състоянието е да предостави — доколкото е възможно — всеобхватна картина на състоянието, да идентифицира настоящите предизвикателства и да представи спектър от текущи или планирани инициативи на европейско, национално или международно ниво, които биха могли да се справят с идентифицираните предизвикателства по възможно най-ефективен и систематичен начин. По този начин докладът отговаря на стратегията „Европа 2020“, както и на заключения 15406/08 на Съвета.

2. НАСТОЯЩО СЪСТОЯНИЕ В ЕС ПО ОТНОШЕНИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Ядрената безопасност е първостепенно условие за отговорното използване на ядрената енергия. Ето защо през 2008 г. Комисията започна изследване, озаглавено „Ядрена безопасност в ситуация на намаляващ ядрен опит“, публикувано през 2008 г. То не обхваща цялостното състояние в ядрения сектор, но в него се анализира състоянието в ЕС по отношение на група с ключово значение, а именно наличието на **персонал, свързан с ядрената безопасност, в състава на операторите на ядрени електроцентрали и регулаторните органи**. Въпреки че в проучването не се установява остра заплахата от недостиг в която и да било от държавите-членки, в него се изразяват известни опасения по отношение на годините до 2020 г. Отбелязано е, че в резултат на това държавите-членките, организациите и ЕС са започнали инициативи за подобряване на състоянието.

В проучването се съдържат редица препоръки, включително за по-добро сътрудничество между ключовите участници и университетите, както и операторите и регулаторните органи, с оглед на взаимното оптимизиране на техните програми за обучение, по-добро докладване на състоянието по отношение на персонала съгласно Конвенцията за ядрена безопасност, засилен международен и двустранен обмен на информация относно експлоатационния опит, създаването на академия за

²

<http://www.oecd-nea.org/press/2007/2007-05.html>

следдипломно обучение в областта на ядрената енергия, в която на дипломирани инженери да се преподават принципите за ядрена безопасност, валидни за цяла Европа, и накрая редовен преглед на състоянието по отношение на персонала в ЕС.

Въпреки че това проучване е направено с оглед на ядрената безопасност, в препоръките и последващите обсъждания бяха идентифицирани две основни нужди:

- Редовен и всеобхватен анализ на предлагането и търсенето на ниво ЕС. По отношение на търсенето следва да се идентифицират качествените и количествените нужди от нов персонал, както и съществуващият или очакван недостиг в различните засегнати групи от заинтересовани страни. По отношение на предлагането следва да се анализира капацитетът за обучение на нови специалисти, както и видът на необходимата квалификация.
- Непрекъснато наблюдение на идентифицираните предизвикателства и доколко добре се справят с тях вече съществуващите или планираните инициативи с цел предприемане на ранни действия за запълване на празнини и осигуряване на по-добра координация на инициативите за максимизиране на тяхната ефективност.

Въпреки че вече са предприети няколко действия, както е посочено в глава 3, изглежда остават редица предизвикателства, на които трябва да бъде намерено решение на ниво ЕС и на международно ниво.

- В много държави-членки **броят на студентите в университетите** и на висшистите със специалност **в областта на ядрените науки** е недостатъчен, което вероятно се дължи на усещането, че липсват перспективи за професионална кариера на национално ниво.
- Става все по-трудно **лица, завършили висше образование по технически или други специалности, да бъдат привлечени на работа в ядрения сектор.**
- Нараства необходимостта от осигуряване на **мобилност и мултикултурни умения** в отговор на глобализацията в ядрената промишленост.
- Постоянно предизвикателство представлява **поддържането и непрекъснатото усъвършенстване на експертния опит** на специалистите, които вече работят в ядрения сектор.

Въпреки че справянето с тези предизвикателства е задължение предимно на държавите-членки и на тяхната промишленост и научноизследователски организации, международното сътрудничество и инициативите на ниво ЕС могат да продължат да подобряват състоянието. ЕС предоставя чудесна платформа за създаване на полезни взаимодействия, за събиране и разпространение на знания и експертен опит, за подпомагане на следдипломното и професионалното обучение и за насърчаване и подкрепа на мобилността. Инициативи на ниво ЕС са препоръчителни, особено ако те осигуряват добавена стойност на действията на национално ниво.

Вече има значителен брой инициативи на ниво ЕС, изложени накратко в следващите глави, като се поставя специален акцент върху проблемите, към чието решаване са насочени те. По-подробна информация се съдържа в работен документ на службите на Комисията.

3. Инициативи на ниво ЕС и на международно ниво

3.1. Подобряване на университетското образование по ядрени науки

Когато избират учебна програма, студентите се интересуват главно от възможностите за кариерно развитие. Ето защо трябва да се обърне внимание на този въпрос, макар и основно на национално ниво. При все това на ниво ЕС са идентифицирани инициативи за улесняване и укрепване на усилията на заинтересованите страни на национално ниво. Тук следва да се подчертае новото управление на знанията и образованието и обучението в политиката на ЕС с акцент върху свободното движение на знания.

Понастоящем главно Асоциацията на **Европейската мрежа за образование в областта на ядрените технологии (ENEN)**, създадена през 2003 г. като международна организация с нестопанска цел, която днес включва 60 университети, учебни центрове и отраслови организации от 17 държави-членки на ЕС, полага усилия да гарантира свободното движение на знанията в областта на ядрената енергия, по-специално чрез висшето образование и обучението на ниво ЕС. Тя се съфинансира от регистрационните такси на членовете си и от участието им в рамковите програми на Общността.

ENEN полага усилия за постигане на хармонизация на европейските магистърски учебни програми по ядрени дисциплини, за подпомагане на програмите за присъждане на докторски степени, както и за обмяна на студенти и преподаватели в рамките на тази мрежа. Тя също така се стреми да се увеличава броя на студентите чрез предоставяне на стимули, да се установи рамка за взаимно признаване, да се насърчават и укрепват отношенията между университетите, научноизследователските организации, регулаторните органи, промишлеността и другите организации, които участват в приложението на ядрената наука и йонизиращите лъчения.

ENEN също така осъзнава нуждата от следдипломно и непрекъснато професионално обучение (учене през целия живот) и е разширила съответно областта на дейностите си, както е посочено в точка 3.4 по-долу.

3.2. Стимули за завършили висше образование и за висшисти, които работят в други сектори, да започнат работа в ядрения сектор

Създаването на стимули за завършилите висше образование и за висшистите, които вече работят в други сектори, да изберат кариера в ядрения сектор, е задача основно на частни организации и дружества. Независимо от това сътрудничеството на ниво ЕС може да укрепи усилията в това отношение.

Ето защо шест от водещите ядрени предприятия в Европа (AREVA, Axpo, EnBW, E.ON Kernkraft, URENCO и Vattenfall), създадоха през януари 2010 г. **Европейската академия за ръководен персонал в областта на ядрената енергетика (ENELA)** за обучение на бъдещи ръководители в областта на ядрената енергетика. Европейската комисия подкрепи стартирането на академията със седалище в Мюнхен, идеята за която възникна на Европейския форум за ядрена енергия (ENEF)³. ENELA предлага да предостави на младите висшисти, но също и на управители с няколкогодишен опит и потенциал за изпълнение на функции на най-високо ниво, уменията и експертния опит,

³

http://ec.europa.eu/energy/nuclear/forum/forum_en.htm

от които ще се нуждаят в израстването им като бъдещи ръководители, както и да осигури бъдещото разработване на устойчиви решения за европейската ядрена енергетика. По този начин тя предлага много привлекателни перспективи за младите хора, които завършват висшето си образование или вече работят в други сектори. Европейската комисия предоставя помощ в натура, под формата например на лектори и консултации, но не и финансова подкрепа.

3.3. Следдипломно и професионално обучение, усъвършенстване на експертния опит, мобилност

Институциите на ЕС отдавна проявяват голяма активност за събиране и разпространение на знания и експертен опит, подпомагат следдипломното и професионалното обучение и насърчават и подкрепят мобилността. Но промишлеността, ОТП и международните организации също осъзнават във все по-голяма степен нуждата и предимствата от сътрудничество на ниво ЕС.

3.3.1. Инициативи на ЕС

Едно от новите предизвикателства пред създаването на знания и изграждането на компетентност в ЕС е интегрирането на изискванията за мобилност без граници и учене през целия живот с цел създаване например на „европейски паспорти на уменията“, когато е уместно.

За тази цел, както и в други промишлени сектори в ЕС като въздухоплавателния и автомобилния сектор, е подходящо да се използва „Европейската система за трансфер на кредити в професионалното образование и обучение“ (ECVET) (вж. Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г.⁴), която има за цел насърчаването на взаимното доверие, както и признаването на компетентностите и квалификациите в професионалното образование и обучение във всичките 27 държави-членки на ЕС.

Програмите на Евратом за обучение обикновено са насочени към научните изследователи и работниците с висше образование от промишлеността и се адаптират към последните промени в ядрената промишленост и регулацията, т.е. интернационализирането, дерегулацията и приватизацията, тенденцията към възлагане на дейности на външни подизпълнители и новите подходи за управление на авангардни технологии и човешки ресурси.

С финансовата подкрепа от настоящата 7-ма Рамкова програма на Евратом за научни изследвания и обучение (2007—2013 г.) Асоциацията на **Европейската мрежа за образование в областта на ядрените технологии (ENEN)** организира редица „Европейски схеми за обучение в областта на ядрения разпад“ (EFTS) в отговор на нуждата от специфични компетентности в някои избрани области чрез използване на предоставените от ECVET инструменти. Например проектите и програмите за обучение предоставят основни знания в областта на ядрените изследвания, както и схеми за специализирано обучение във връзка с предизвикателствата пред проектирането и изграждането на сегашните и бъдещите ядрени електроцентрали. Те включват също културата на ядрена безопасност като ключов въпрос по отношение на отговорното използване на ядрената енергия.

⁴

<http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2009:155:0011:0018:EN:PDF>

По-нататъшна цел е разработването на европейски стандарти за радиационна защита във взаимодействие с компетентните органи и създаването на призната в целия ЕС „Европейска схема за обучение в областта на радиационната защита“ (ERPTS).

Отговорното използване на ядрената енергия не се изчерпва само с експлоатацията на ядрени електроцентрали, а включва също управлението на получените радиоактивни отпадъци, включително погребването им в геоложки хранилища. За тази цел специализирана EFTS е насочена към изграждане на компетентностите, които се изискват от организациите за управление на радиоактивни отпадъци.

Съвместният изследователски център (JRC) на Комисията разполага с база от ядрени съоръжения за научни цели и за образование и обучение. През годините образованието и обучението представляваха неразделна част от работата на JRC под формата на програми за обучение и схеми за предоставяне на стипендии за придобиване на докторска степен и за следдипломна квалификация. Освен това обучението на студенти и специалисти се осъществява посредством периодични курсове, специализирани училища и семинари в областта на ядрената безопасност и сигурност. В рамките на Европейската асоциация за научноизследователска и развойна дейност в областта на ядрените гаранции (ESARDA) JRC организира академично признати курсове по гаранции за ядрена безопасност и неразпространение. От 2009 г. функционира център за обучение по гаранции и ядрена безопасност във взаимодействие с други глобални инициативи на Комисията във връзка със сигурността. В рамките на „Европейско училище по ядрена безопасност и сигурност“ JRC разработва интегрирана концепция за предлагане на специализация в областта на ядрените технологии, свързани с гаранциите и ядрената сигурност, ядрените материали, ядрените данни и науката за актинидите в подкрепа на европейските програми за висше образование. Тя има уникална възможност да даде възможност на студентите да придобият практически опит в специализираните ядрени лаборатории на JRC и да участват в авангардни научни изследвания.

По линия на програмата на JRC на Евратом за ядрена безопасност и сигурност, която се изпълнява в Института по енергетика в Петен, специален проект CAPTURE е посветен на управлението на знанията в областта на ядрените изследвания, свързани с безопасността на ядрените реактори. Проектът се основава на три стълба: оценка на тенденциите в развитието на човешките ресурси в сектора на ядрената енергетика (ENRO-N, вж. точка 3.4.), принос към образованието и обучението в ядрената област (чрез ENEN, вж. точка 3.1.) и запазване на знанията, които допринасят за поддържане, консолидиране и трансфер на европейски знания в областта на ядрените технологии в подкрепа на 7-та рамкова програма на Евратом на Генерална дирекция „Изследвания“ и основните дейности на МААЕ за управление на знанията.

Освен това сътрудничеството с трети държави съгласно **Инструмента за сътрудничество в областта на ядрената безопасност⁵ (INSC)** на ЕС също обхваща дейности за увеличаване на техническите знания и възможностите на органите по ядрена безопасност в трети държави. Това се осъществява съгласно INSC както по линия на двустранното сътрудничество, така и чрез специални проекти с глобален обхват, като например „Обучение и научно ръководство на експерти на ядрените

⁵ Регламент (Евратом) № 300/2007 на Съвета от 19 февруари 2007 г. за създаване на Инструмент за сътрудничество в областта на ядрената безопасност.

регулаторни органи и техните организации за техническа подкрепа за развиване или укрепване на техните регулаторни и технически възможности (Проект МС.03/10).

Образованието и обучението също така са част от **Технологичната платформа за устойчива ядрена енергетика (SNE-TP)**, която включва всички заинтересовани страни, свързани с ядрения разпад и радиационната защита (над 75 организации). Нейната цел е да бъде движещата сила, наред с други, за програмите за образование и обучение, както и по отношение на управлението на знанията (група „Образование, обучение, управление на знанията“). През декември 2010 г. заедно с FORATOM те изготвиха доклад, озаглавен: „Образование и обучение в областта на ядрената енергия: ключови елементи на устойчива европейска стратегия“.

3.3.2. Други инициативи на ниво ЕС

Четири европейски ОТП, разположени във Франция, Германия, Чешката република и Литва, през 2010 г. създадоха **Европейски институт за обучение и научно ръководство по ядрена безопасност (ENSTTI)**.

Той е отворен за ОТП и органите по ядрена безопасност, които желаят да предложат своя опит и компетентност, и обхваща целия спектър от компетенции в областта на ядрената безопасност. ENSTTI предлага кратки приложни обучения и научно ръководство на висшисти, както и на онези, които имат известен професионален опит в ядрения сектор, адаптирани към профила на всеки отделен участник.

От страна на промишлеността Европейският атомен форум — FORATOM — създаде през ноември 2010 г. работна група по образование, обучение и управление на знанията (ЕТКМ TF), за да осигури портал на ядрената промишленост за обмен на идеи и информация с институциите на ЕС и различни инициативи в рамките на ЕТКМ в целия ЕС.

Тя ще подпомага предприятиите от ядрената промишленост действия и ще приема въпроси към промишлеността във връзка с образованието, обучението и управлението на знания.

3.3.3. Международни инициативи

Европейската мрежа за образование в областта на ядрените технологии (ENEN) е партньор на **Световния ядрен университет (WNU)**, който представлява глобално публично-частно партньорство, ангажирано с укрепването на международното образование и ръководство в областта на мирните приложения на ядрената наука и технологии. Централни елементи на партньорството с WNU са глобалните организации на ядрената промишленост, междуправителствените ядрени агенции и водещите институции за ядрено обучение в някои трети държави.

МААЕ е ангажирана с много проекти, свързани с управлението на знанията в областта на ядрената енергия. Тя предлага подобрена информация от публикации на тема ядрена енергия и поддържа над 20 бази данни по различни ядрени въпроси, както и интернет регистър на ядрените ресурси. Тя също така е активна в организирането на редовни срещи, конференции и семинари в областта на ядреното образование и управлението на знанията. Една значима дейност на МААЕ е Международната система за ядрена информация — INIS.

В края на 2009 г. **Агенцията за ядрена енергетика към ОИСР** създаде ad hoc експертна група по образование и управление на знанията, която включва 23 експерти, представляващи 15 държави, ЕС и МААЕ. Основната ѝ задача е да направи анализ на настоящото състояние на образованието, материалната база и обучението в ядрената област и да предостави „план“ за осигуряване на компетентност в тази област. Публикуването на резултатите е предвидено за края на 2011 г. в доклад, озаглавен „Образование и обучение в областта на ядрените технологии: Осигуряване на компетентна работна сила“.

Международното училище по право в областта на ядрената енергия (ISNL), създадено през 2001 г. от Агенцията за ядрена енергетика към ОИСР и Университета на Монпелие, се ползва с подкрепата на МААЕ. Неговата цел е да осигури висококачествен интензивен курс по международно право в ядрената област, насочен по-специално към студенти по право в ядрената област с докторска или магистърска образователна степен и млади специалисти в ядрения сектор. Участниците, записани в програмата на ISNL, имат възможност за кандидатстване за университетска диплома (Diplôme d'université — D.U.) по международно право в областта на ядрената енергия. Тази диплома се признава в рамките на ECTS („Европейска система за трансфер и натрупване на кредити“).

3.3.4. Национални инициативи

В няколко държави-членки на ЕС бяха създадени редица национални образователни мрежи, които си сътрудничат в рамките на ENEN. Редица големи национални инициативи водят до увеличаване на броя на студентите и до повишаване на квалификацията.

Няколко държави-членки на ЕС имат текущи или започващи програми в рамките на националните образователни мрежи в областта на ядрената енергия, сред които са и следните:

БЕЛГИЯ	BNEN	http://www.sckcen.be/BNEN/
ЧЕШКА РЕПУБЛИКА	CNEN	http://www.cenen.cz/kontakt.html
ДАНИЯ	NKS	http://www.nks.org/en/welcome.htm
ФИНЛАНДИЯ	FINNEN	http://www.tkk.fi/en/
ФРАНЦИЯ	INSTN	http://www-instn.cea.fr/Page-Home.html
ГЕРМАНИЯ	Kompetenzverbund Kerntechnik	http://nuklear-server.ka.fzk.de/Kompetenzverbund/start.htm
ИТАЛИЯ	CIRTEN	http://www.cirten.it/
НИДЕРЛАНДИЯ	KINT	http://www.kint.nl/
РУМЪНИЯ	RONEN	http://www.ronen.ro/
ШВЕЦИЯ	NKS	http://www.nks.org/en/welcome.htm
ОБЕДИНЕНО КРАЛСТВО	NTEC	http://www.ntec.ac.uk/

Докато в миналото инициативите често се съсредоточаваха основно върху университетското образование, развитието напоследък доведе до разширяване или преориентация на съществуващите подходи, както и до нови инициативи, които обхващат също програмите за следдипломно обучение.

3.4. Непрекъснато наблюдение на състоянието

Въпреки видимата обща загриженост в много държави-членки по отношение на навременното наличие на достатъчно квалифициран и опитен персонал и въпреки вече започналите или планирани за близкото бъдеще многобройни дейности, понастоящем не е възможно да се придобие пълна представа за състоянието в ЕС, така че да се вземе подходящо решение с цел да се отговори на нуждите от образование и обучение.

ЕНЕФ осъзна този проблем и препоръча инициатива на ниво ЕС.

Затова през 2009 г. беше създадена **Европейска обсерватория за човешките ресурси в сектора на ядрената енергетика (ENRO-N)**, която редовно да осигурява качествени данни и да анализира краткосрочните, средносрочните и дългосрочните нужди и тенденции в предлагането и търсенето на човешки ресурси за различните заинтересовани страни в сектора на ядрената енергетика. Цялостният анализ на силните страни, пропуските и недостатъците на европейската инфраструктура на образованието и обучението в областта на ядрената енергия дава възможност за изготвяне на препоръки за корективни действия и оптимизация в помощ на изготвянето на европейска схема за ядрени квалификации и взаимно признаване, както и за политически решения за осигуряване на адекватни възможности на ЕС. Съответните резултати и данни ще бъдат съобщавани редовно на държавните, академичните и частните организации на държавите-членки, участващи в образованието и обучението в областта на ядрената енергия, и ще бъдат разглеждани от консултантската група на високо ниво, в която членуват представители на основните заинтересовани страни в областта на ядрената енергия в ЕС.

4. Изводи и препоръки

В заключение може да се отбележи, че предизвикателството да се осигури наличието на достатъчно квалифициран и опитен персонал за по-нататъшното отговорно използване на ядрената енергия междувременно беше добре осъзнато на национално ниво, на ниво ЕС и на международно ниво. Вече предприетите инициативи изглеждат обещаващи и са високо оценени. Въпреки че е очевидно, че предизвикателствата на ниво университетско образование и следдипломно обучение трябва да получат отговор основно на национално ниво, добавената стойност на инициативите на ЕС се осъзнава във все по-голяма степен на ниво държава, регулаторни органи и промишлен сектор. Всички налични възможности и варианти за повишаване на ефективността чрез взаимодействие и сътрудничество следва да бъдат използвани за по-нататъшно подобряване на състоянието. В тази връзка инициативата на JRC „Европейско училище по ядрена безопасност и сигурност“ следва да има допълваща роля, като стимулира нови взаимодействия и подобрява съществуващите програми за висше образование в сътрудничество с водещите академични институции в Европа.

От институциите на ЕС постъпва широка гама от предложения, които гарантират непрекъснатостта на създаването на знания и изграждането на компетентност на ниво ЕС. Европейската мрежа за образование в областта на ядрените технологии (ENEN) и други инициативи на ЕС допринасят за по-голямата привлекателност на университетското образование, хармонизирането на европейските учебни планове за магистърска степен по ядрени дисциплини и установяване на рамка за взаимно признаване. Те също така са насочени към насърчаване и укрепване на отношенията

между университетите, научноизследователските организации, регулаторните органи, промишлеността и други организации, които допълват дейностите на национално ниво. Те също така стимулират действията за учене през целия живот, оползотворяването на подаваната от промишлеността обратна информация във връзка с експлоатацията и разработването на нови научни дисциплини като управление на риска и безопасността в ядрената област.

В тази връзка и като следствие от събитията във Фукушима в близко бъдеще по линия на Рамковата програма на Евратом ще бъдат представени допълнителни инициативи за обучение с цел по-нататъшно укрепване на културата на ядрена безопасност в цяла Европа с ударение особено върху човешкия елемент при кризисни ситуации, както и повишаване на обществената осведоменост по технологиите за ядрен разпад и по общи въпроси на радиационната защита.

Текущите инициативи на различни нива са в съответствие със и дори надвишават заключенията на Съвета от 2008 г. и са напълно съвместими с водещата инициатива „Програма за нови умения и работни места“ на ЕС. Поради това се препоръчва следването на този обещаващ път в дух на тясно сътрудничество между всички участващи заинтересовани страни.

При все това, въпреки че всички тези инициативи са приветствани, все още липсва всеобхватна оценка дали инициативите, предприети на национално или международно ниво, съответстват напълно на нуждите в количествено или качествено отношение. Освен това все още не е оценено въздействието на събитието във Фукушима върху тенденциите на предлагане и търсене на човешки ресурси в сектора на ядрената енергетика. EHRO-N следователно е инициативата, която ще запълни тази празнина, особено тъй като тя може да осигури непрекъснато наблюдение и анализиране на бъдещите предизвикателства. EHRO-N ще бъде централният източник на информация за всички заинтересовани страни в ЕС, които имат интерес от оптимизирането и съчетаването на предприетите инициативи. Ето защо държавите-членки са приканени да подкрепят изцяло Комисията при разработването на този обещаващ инструмент.

Комисията възнамерява да предостави последващ доклад и по-нататъшни препоръки, след като EHRO-N поеме изцяло своите функции — до края на 2011 г. — и придобие всеобхватна представа за нуждите и тяхното покриване на ниво ЕС. Предвижда се EHRO-N да представи доклад до Комисията в края на 2012 г. Въз основа на този доклад Комисията ще публикува 2-ия си доклад до Съвета и до Парламента за състоянието.